

Sygn. akt I CSK 104/20

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa P. K.

przeciwko A. A.-K.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 lipca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 17 stycznia 2019 r., sygn. akt VI Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda P. K. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 17 stycznia 2019 r., sygn. akt VI Ca [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej powód wywodzi z naruszenia art. 52 § 1 k.r.o., ponieważ w jego ocenie Sąd drugiej instancji błędnie przyjął, że w sprawie brak jest ważnych przyczyn uzasadniających zniesienie wspólności majątkowej małżeńskiej z dniem wniesienia pozwu, w sytuacji gdy materiał dowodowy wskazywał na istnienie uprawniających do tego przesłanek, co w konsekwencji skutkowało podzieleniem przez Sąd Okręgowy stanowiska Sądu Rejonowego w zakresie ustanowienia rozdzielności majątkowej małżeńskiej z błędną datą, a ponadto Sąd drugiej instancji nieprawidłowo przyjął, że trwałość separacji, będąca ważnym powodem uzasadniającym ustanowienie rozdzielności majątkowej istniała już w dacie 1 sierpnia 2016 r., podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w tym z twierdzeń stron, a także zeznań świadków wyraźnie wynika, że w dacie 1 sierpnia 2016 r. separacja stron jeszcze nie istniała, albowiem zaistniała dopiero wraz z wyprowadzką pozwanej A. A.-K. w dniu 18 sierpnia 2016 r., ani tym bardziej separacja w dacie 1 sierpnia 2016 r. nie mogła mieć charakteru długotrwałego i ugruntowanego na tyle, aby uznać

za zasadne orzeczenie rozdzielnosci majątkowej z datą 1 sierpnia 2016 r. a nie z datą wniesienia pozwu (czyli z dniem 13 października 2016 r.).

Skarżący konstruując zarzuty kasacyjne i przedstawiając uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pomija okoliczności, które legły u podstaw ustaleń faktycznych Sądów *meriti*, a które są wiążące w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), tym bardziej że powód nie podniósł zarzutów skierowanych przeciwko podstawie faktycznej rozstrzygnięcia. W istocie poprzez zarzut naruszenia prawa materialnego zmierza w sposób niedopuszczalny, w ramach postępowania kasacyjnego, do zakwestionowania swobodnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego dokonanej przez Sądy obu instancji.

Sądy obu instancji ustaliły, że po 1 sierpnia 2016 r. strony nie podejmowały wspólnych decyzji, nie wyjeżdżały wspólnie i nie kontaktowały się już w sprawach majątkowych. W dniu 18 sierpnia 2016 r. pozwana wyprowadziła się ze wspólnego miejsca zamieszkania stron oraz wystąpiła z pozwem rozwodowym. Zaraz po tym powód zablokował pozwanej dostęp do rachunku bankowego, a w dniu 23 sierpnia 2016 r. podpisał z detektywem umowę w celu ustalenia miejsca pobytu pozwanej i syna. Zaciągnął też pożyczkę na kwotę 150 000 zł bez wiedzy pozwanej. Również w sierpniu 2016 r. powód dokonał sprzedaży udziałów w spółce S., nie konsultując tego z pozwaną, ani nie powiadamiając jej o dokonanych transakcjach.

Z powyższego przedstawienia wynika, że ważne powody zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej bez wątpienia wystąpiły w sierpniu 2016 r. i oznaczenie daty zniesienia tej wspólności na 1 sierpnia 2016 r., w kontekście przedstawionych przez Sądy *meriti* ustaleń faktycznych, nie jawi się jako oczywiście bezpodstawne i nieprawidłowe w rozumieniu przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo

procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 4 ust. 1 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm., w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2016 r. poz. 1668).

jw

[aw]